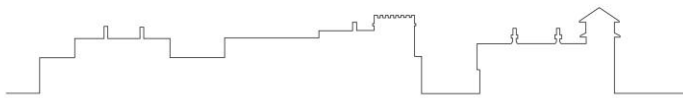

Minjavernd

Skýrsla stjórnar Minjaverndar hf. fyrir starfsárið 2024.

Á aðalfundi Minjaverndar hf. þann 30. apríl 2024 voru eftirtalin kjörin í stjórn félagsins: Sem aðalmenn Þröstur Ólafsson, Þórhallur Arason, Sólveig Pétursdóttir, Óli Jón Hertervig og Ólöf Örvarsdóttir. Sem varamenn Stefán Friðfinnsson, Hrafn Hlynsson og Nikulás Úlfar Másson. Endurskoðendur félagsins eru Deloitte, Gunnar Þorvarðarson löggiltur endurskoðandi. Á fyrsta fundi nýrrar stjórnar var Þröstur Ólafsson kjörinn formaður stjórnar og Þórhallur Arason varaformaður. Framkvæmdastjóri félagsins er Þorsteinn Bergsson. Stjórn Minjaverndar hélt 7 bókaða stjórnarfundum á starfsárinu. Hér verður gerð grein fyrir helstu atriðum í starfsemi félagsins.

Framkvæmdir eða áform Minjaverndar í Reykjavík.

Árið 2014 var gengið frá tveim samningum milli Reykjavíkurborgar og Minjaverndar um nokkur hús. Annars vegar rammamarkaðssamningi um Gröndalshús, StóraSel, Norðurpól, Hringbraut 116-118 og Sóttvarnarhúsið við Ánanaust. Hins vegar samningi um yfirtöku Minjaverndar á húsunum Hverfisgötu 61, Laugavegi 36 og Grettisgötu 17.

Minjavernd lauk við endurgerð Gröndalshúss 2017, StóraSels 2019 og Laugavegs 36 2020, en það var flutt að Starhaga 1. Reykjavíkurborg hélt eignarhaldi að Gröndalshúsi að endurgerð lokinni, en StóraSel og Laugavegur 36 hafa verið seld. Á árinu var að mestu lokið við endurgerð húsanna frá Hverfisgötu 61 og Grettisgötu 17 á lóðum að Grettisgötu 9a og 9b og annað húsið selt á árinu. Norðurpóllinn verður staðsettur á Hlemmi. Unnið er að deiliskipulagi þar og aðaluppdráttum í framhaldi.

Storð ehf. – Þjónustusamningur.

Minjavernd hefur annast umfangsmiklar viðgerðir á Hegningarhúsinu við Skólavörðustíg á liðnum árum. Félagið Storð ehf tók það hús yfir árið 2023 ásamt fleiri húsum í opinberri eigu. Húsum sem þykja varðveisluverð en eru ekki í almennum rekstri ríkis. Gerður var þjónustusamningur milli Storðar og Minjaverndar og hefur Minjavernd því haft umsjón með rekstri og viðhaldi þeirra eigna. Auk Hegningarhússins eru þetta gamli Kennaraskólinn við Laufásveg, Stýrimannaskólinn við Öldugötu og svonefndur Landhelgisgæslureitur við Ánanaust.

Yfirlæknishús að Vífilstöðum og fleiri hús.

Minjavernd hefur á liðnum árum tekið að sér ýmis verkefni fyrir Framkvæmdasýslu-Ríkiseignir. Meðal annars við Yfirlæknishúsið að Vífilstöðum, Alþingishús og Þjóðleikhús.

Viðfangsefni eða áform Minjaverndar úti á landi – Ólafsdalur.

Minjavernd gerði tvo samninga við ríkissjóð árið 2015 um uppbyggingu í Ólafsdal í Gilsfirði. Þar stóð þá einungis uppi eitt hús, Skólahúsið, sem Torfi Bjarnason, frumkvöðull og stofnandi Bændaskólans reisti 1896. Skólann stofnaði hann 1880 og rak hann þar til 1907 ásamt Guðlaugu Zakaríasdóttur konu sinni. Þetta var einn fyrsti bændaskólinn á landi hér sem

kunnugt er og voru fjölmargar nýjungar í landbúnaði þess tíma ættaðar þaðan. Alls útskrifuðust 156 nemar frá skólanum á þessum 27 árum. Ummerki flestra þeirra húsa sem voru fallin voru og eru enn greinileg og töluverðar upplýsingar og heimildir eru til staðar um flest þeirra.

Minjavernd hefur unnið að þróun þessa verkefnis og uppbyggingu í Ólafsdal allt frá 2016 og er verkefnið nú vel hálfnað. Þetta er mjög umfangsmikið verkefni og stofnað hefur verið félagið Ólafsdalur ehf utan um það. Minjavernd mun á árinu 2025 leggja allar sínar eignir og skuldir sem þessu tengjast inn í Ólafsdal ehf. Jafnframt mun félagið Storð ehf. leggja til þess fjármuni og landspildu og verða við það meirihluta eigandi. Með þessum hætti er framtíð þessa verkefnið tryggð og er gert ráð fyrir að rekstur hefjist á staðnum sumarið 2027

Í húsunum öllum verður rekin menningartengd ferðaþjónusta, gisting og greiðasala, hvar sögu búnaðarskólans verður gerð góð skil í upplifun gesta. Þess utan verður ábúð í dalnum allt frá landnámi dregin upp m.a. með frágangi á rúst landnámsskála innar í dalnum og gerð göngustíga hvar gestir geta kynnt sér fjölda skráðra minja. Markmiðið er að endurreistur verði Ólafsdalur áhugaverður og eftirsóttur viðkomustaður ferðamanna. Þetta er stórt verkefni og mun taka til sín umtalsvert fjármagn.

Útgáfustarfsemi, kynningarefni.

Minjavernd hefur á liðnum árum merkt hvert verkefni félagsins með skildi af steiptum kopar með ágripi af sögu. Árið 2017 var gefin út bókin Litbrigði húsanna með fróðleik um fjölda verkefna. Jafnframt á félagið mikið af myndum og upplýsingum um verkefni, auk hreyfimynda.

Fjárhagsstaða, uppgjör og afkoma Minjaverndar hf.

Afkoma Minjaverndar á árinu 2024 samkvæmt samstæðureikningi var neikvæð um 39.6 milljónir króna. Rekstur einkenndist af skammtímaskuldum og hárrí vaxtabyrði. Á því mun hins vegar verða breyting á árinu 2025. Rekstrartekjur samstæðu námu um 240.5 millj. kr., rekstargjöld um 258.4 millj. kr., og þar af afskriftir og niðurfærslur eigna um 47.4 millj. kr.. Fjármagnsliðir voru neikvæðir um 23.4 millj. kr. Eignir samstæðu námu í árslok 1.410 millj. kr. og skuldir um 1.224 millj. kr. Eigið fé var því um 186 millj. kr.

Niðurlag.

Staða Minjaverndar hf. er viðunandi og fjárhagsleg staða til að standa straum af þeim verkefnum sem fyrir liggja einnig. Undanfarin ár hefur félagið unnið að verkefnum sem vitað var að greiða þyrfti með í framkvæmd. Fyrir bragðið hefur gengið nokkuð á eigið fé félagsins. Með verkalokum húsa á Grettisgötu og breyttu fyrirkomulagi uppbyggingar í Ólafsdal er gert ráð fyrir að fjárhagsstaða félagsins batni verulega á árinu 2025. Fram undan eru jafnframt verkefni sem skapa munu auknar tekjur. Eftir að félagið hvarf frá því að vera fasteignaeigandi í þeim mæli sem var og sneri starfi að miklu leyti að þróun verkefna tengdum endurgerð húsa hefur það selt allar sínar fjárfestingaeignir.

Pröstur Ólafsson formaður stjórnar
Þorsteinn Bergsson framkvæmdastjóri.